

Historia ya Agano Jipya, Fasihi, na Theolojia
Kipindi cha 18: Yohana: Taswira za Wahusika
—Nathanieli, Nikodemo, Mwanamke Msamaria...

Na Dkt. Ted Hildebrandt

A. Mapitio [00:00-1:45]

A: Changanya AB; 00:00-8:17; Nathaniel (Yohana 1)

Karibu tena kwenye uwasilishaji mwingine kuhusu kitabu cha Yohana. Tumekuwa tukizungumzia kuhusu utu wa Yohana na yeye kama mwanafunzi mpendwa, na yeye akiwa Myahudi sana na Mpalestina katika mwelekeo, na mwenye mwelekeo wa kina sana katika nyakati na maeneo. Alikuwa anajua sana mandhari ya Palestina. Kisha kipindi cha darasa lililopita tulizungumzia kimsingi mada kuu ambazo tulikuwa tukizungumzia katika Yohana. Kusudi la Yohana ni ili tuweze “kuamini kwamba Yesu ndiye Kristo, Mwana wa Mungu, na kwamba kwa kuamini katika maisha yake na jina lake,” na hivyo imani ni jambo kubwa. Tulifanya kazi kwa imani na kisha pia tukafanya kazi na baadhi ya miujiza ya ishara ambayo Yesu alifanya ili kuchochea imani. Mojawapo ya miujiza ya ishara ilikuwa Yesu akitengeneza maji kuwa divai. Kwa hivyo tulifanya karamu ya harusi huko Kana na Yesu akitengeneza maji kuwa divai katika Yohana 2. Tulizungumzia kuhusu divai na ni njia gani mbalimbali za kushughulikia hilo kutoka kwa msingi wa maandiko na pia kutoka kwa msingi wa vitendo wa kisasa. Kisha baada ya hapo tulizungumzia kuhusu Yesu kama Mungu na Yohana akiwa mmoja wa mambo ambayo, “hapo mwanzo kulikuwako Neno, na Neno alikuwa pamoja na Mungu, na Neno alikuwa Mungu.” Nembo [Neno] ilikuwa Mungu. Kwa hivyo tulionyesha *kwa* njia mbalimbali kupitia Maandiko kwamba Yesu Kristo ni Mungu. Haikuongezwa baadaye na kanisa lakini iliingizwa katika hati za awali, hati za awali kabisa kwa hivyo kanisa, Yesu Kristo alikuwa Mungu. Kwa hivyo kuhusu Mashahidi wa Yehova, tulizungumzia hilo mara ya mwisho.

B. Wahusika katika Yohana: Nathanieli (Yohana 1) [1:45-8:17]

Sasa ninachotaka kufanya ni kwamba tunazungumzia imani sasa na ningependa kuona jinsi John anavyorekodi na jinsi anavyojali sana watu. Dkt. Steve Hunt, sasa, katika Gordon hapa, anaandika kitabu na katika kitabu hicho kuhusu wahusika wote katika John. John anaonekana kuwa nyeti sana katika kuelewa mambo madogo madogo ya wahusika hawa mbalimbali. Kwa hivyo nataka kuangalia baadhi ya wahusika hawa na kuona jinsi wahusika hawa wanavyohama kutoka mahali walipo hadi kwenye msimamo wa imani.

Mtu wa kwanza ambaye ningependa kumtazama kwa upande wa taswira hizi za wahusika ni Nathanieli. Wanamwita Nathanieli mwenye shaka, na kwa hivyo kinachotokea ni Filipo, hii iko katika Yohana 1:45 na inayofuata. Sasa acha nisome hadithi hii hapa na utatambua sura hii ya 1 mstari wa 45: “Filipo akamkuta Nathanieli, akamwambia, Tumemwona yule ambaye Musa aliandika habari zake katika torati, na ambaye manabii pia waliandika habari zake, Yesu wa Nazareti, mwana wa Yusufu. 'Nazarethi! Je, kuna jambo jema linalotoka huko?' Nathanieli akauliza. 'Njoo uone,' Filipo akasema. Yesu alipomwona Nathanieli akikaribia...” Kwa hivyo mwitikio wa kwanza wa Nathanieli kwa Yesu ulikuwa, anatoka Nazareti. Hakuna jambo jema linaloweza kutoka katika mji huo. Yesu alipomwona Nathanieli akikaribia, “alisema kumhusu, 'Hapa kuna Mwisraeli kweli kweli ambaye hamna uongo ndani yake.’” Kwa hivyo Yesu anamchukua Nathanieli na kujipenyeza katika ulimwengu wake na kumsifu. Anasema jambo ambalo si la kujipendekeza kwa maana mbaya, lakini akimwambia, kwa kweli “hapa kuna Mwisraeli halisi ambaye hamna uongo ndani yake.” Yesu hakusema hivyo kuhusu watu wengi. Kwa kawaida Yesu alisema, “Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki.” Kwa kawaida alionyesha mapungufu ndani ya watu. “Petro utanikana mara tatu,” lakini pamoja na Nathanaeli anasema, “Huyu hapa Mwisraeli wa kweli ambaye ndani yake hamna uongo wowote.’ ‘Unanijua?’ Nathanaeli aliuliza. Yesu akajibu, ‘Nilikuona ulipokuwa bado chini ya mtini kabla Filipo hajakuita.’”

Sasa hatujui kilichokuwa kikiendelea chini ya mtini huu, lakini inaonekana Nathanieli alikuwa chini ya mtini na kulikuwa na kitu alichokuwa akifikiria au kitu kilikuwa kikiendelea kichwani mwake, na kimsingi Yesu anaenda moja kwa moja:

“Nilikuona kabla Filipino hajakuita chini ya mtini.” Kisha ghafla Nathanieli mkosoaji ambaye alimtaja Yesu kama mtu wa Nazareti. Anachofanya, anamchukulia Yesu kama mtu wa kawaida. Anatoka Nazareti; nimekutana na watu kutoka Nazareti wote wako hivi. Anamtaja Yesu, na sasa Yesu anaingia katika ulimwengu wa mkosoaji, na kusema, “Nilikuona ulipokuwa chini ya mtini, wewe ni Mwisraeli ambaye hamna hila ndani yake. Nilikuona chini ya mtini kabla Filipino hajakuita.’ Kisha Nathanieli akasema, ‘Rabi, wewe ni mwana wa Mungu. Wewe ni Mfalme wa Israeli. ’ ” Je, unaona mabadiliko makubwa hapo? Yesu anaingia katika ulimwengu wa wakosoaji, na kimsingi anamwambia mambo mawili ambayo hawezi kuyaelewa. Na anafikiria, “Loo, unanijua. Inashangaza ulijua hilo.” Kisha Nathanieli anageuza kabisa kutoka “hakuna jema linaloweza kutoka Nazareti.” Anageuza, akisema, “Rabi, wewe ni mwana wa Mungu. Wewe ni mfalme wa Israeli.” Yesu akasema, “Unaamini.” Suala la kumwamini Yohana linasemaje, “Unaamini kwa sababu nilikuambia, nilikuona chini ya mtini. Utaona mambo makubwa kuliko hayo.” Kisha akaongeza, “Nawaambia kweli.” Hili linaweza kuwa kidokezo kidogo kuhusu kile kilichokuwa kikiendelea chini ya mtini. “Nawaambia kweli kwamba mtaona mbingu zikifunguka na malaika wa Mungu wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Adamu.” Mwana wa Adamu, bila shaka, ndiye Yesu, jinsi anavyojitambulisha. “Nawaambia kweli, mtaona mbingu zikifunguka, na malaika wa Mungu wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Adamu.”

Tumewaona wapi malaika hawa wakipanda na kushuka kutoka mbinguni? Tumeona wapi hilo? Yesu anarejelea kitu ambacho tulikiangalia muhula uliopita katika Agano la Kale. Je, kuna yeyote anayekumbuka hilo lilikuwa nini? Ndiyo, malaika wakipanda na kushuka, hiyo ndiyo hadithi ya ngazi ya Yakobo. Hadithi ya ngazi ya Yakobo ambapo Yakobo huko Betheli analala kichwa chake juu ya mwamba na anaota malaika hawa wakipanda na kushuka, wakipanda na kushuka ngazi ya Yakobo. Tulisema katika Agano la Kale ilikuwa ngazi ya ziggurat ikipanda juu na nyumba ya Mungu ikiwa juu, na malaika wakipanda na kushuka. Kwa hivyo Yesu anaingia katika ulimwengu wa Nathanieli, anatambua tabia yake. Nathanieli anashangazwa kidogo na hilo, na kisha Yesu anaweka kidole chake moja kwa moja kwenye kitu ambacho Nathanieli alikuwa

akifikiria. Nathanieli anageuka kabisa. Wakati mkosoaji hatimaye anaposhawishika, mkosoaji ni mtu anayeruka ndani kwa miguu yote miwili. "Rabi, wewe ni mwana wa Mungu." Anaruka kwa miguu yote miwili na kwa hivyo unamwona Yesu akimshughulikia mkosoaji huyu. Je, ni baadhi ya faida zake na ni zipi baadhi ya tiba za kutilia shaka? Kuna faida fulani ndani yake. Mara nyingi watu wenye kutilia shaka huweka mambo mbali, na kwa hivyo wanatilia shaka kwa sababu hawajitoi, hawajitoi. Hawajishughulishi kibinafsi. Wanaweka mambo salama. Ukiwa na shaka, huna haja ya kujitoa kwa kitu fulani kwa sababu ikiwa una shaka unaweza kuweka kila kitu nje na uko salama. Kwa hivyo ingawa msimamo wa mtu mwenye kutilia shaka, ingawa kila mara unaonekana kama wa kisasa na wenye kutilia shaka, kwa kweli ni msimamo salama sana kwa sababu kuwa na shaka, huna ngozi yoyote katika mchezo kwa kusema. Unapokuwa na shaka, kila kitu kiko salama. Unasimama nyuma kama mkosoaji mkuu. Unasimama nyuma, unajiondoa na kwa hivyo unaweza kuwakosoa kila mtu mwingine kwa sababu huhatarishi chochote, hauonyeshi shingo yako nje kabisa. Na hivyo wenye shaka, lakini wakati mwenye shaka anapogeuka, ghafla kisha kutokana na kutojikusisha, ghafla sasa anakuwa amejikusisha na anatambua kwamba Yesu ndiye Kristo, mwana wa Mungu. Anageuka kabisa na kwa hivyo hii ni hadithi nzuri hapo na Nathaniel. Hivi ndivyo katika sura ya 1 ya Yohana Nathaniel anavyomjua Kristo na hivi ndivyo Yesu anavyochochea imani kwake kwa kumwambia mambo haya.

C. Nikodemo: Mtafutaji wa Kidini (Yohana 3) [8:17-21:08]

B: Changanya C; 8:17-21:08; Nikodemo (Yohana 3)

Sasa, huyu hapa mwingine, Nikodemo na yeye labda anajulikana zaidi. Hii ni sura ya 3 ya Yohana. Nataka kutafakari kuhusu jamaa anayelitwa Batson. Kuna jamaa anayefanya hivi, kile kinachoitwa saikolojia ya dini. Ni utafiti mzima ni taaluma nzima, saikolojia ya dini. Jamaa huyu wa Batson, naamini, yuko Princeton na kijadi katika saikolojia ya dini unapata kile kinachoitwa watu wa dini ya nje - unapata watu wa dini ya ndani. Watu wa dini ya nje ni watu wanaopata maana katika dini yao kwa vitu vya nje. Kwa hivyo hii itakuwa kama wanapata maana katika suala la baadhi ya makundi ya watu

watapata maana katika aikoni na kutazama aikoni kwa nje. Baadhi ya watu watapata kwa nje katika suala la usomaji wa Biblia au maombi. Mambo ya nje unayofanya, kwenda kwenye ibada za kanisa, mara moja, mbili, tatu, au mara nne kwa wiki. Unafanya mambo ya nje na unapata maana kwa dini yako katika mambo hayo ya nje. Na hivyo hao wangeitwa watu wa dini ya nje. Wanapata maana katika mambo yaliyopo nje ambayo wanashiriki. Kuna watu wenye motisha ya ndani. Watu wa ndani wangukuwa watu wanaopata dini yao katika aina ya kibinafsi ya kitu ndani yao. Kwa hivyo kuna kitu cha nje na kuna kitu cha ndani, Mtu wa ndani kulingana na uhusiano wao binafsi na Mungu na maana inayokuja kulingana na dini yao ya kibinafsi. Kwa hivyo ni wa nje na wa ndani na hivyo ndivyo akili ya dini inavyovunjwa. Batson alikuja na kategoria nyingine, aliyoiita utafutaji unaozingatia. Wa nje, wa ndani na kisha Batson anaongeza mtafutaji. Mtafutaji ndiye anayebadilika. Kwa mtu huyu dini ni safari, si ya nje au ya ndani, lakini ni - mtu yuko kwenye utafutaji, watu walio safarini na anafanya hivi. Ninachotaka kusema ni kwamba nadhani Nikodemo ni mmoja wa watu hao. Yeye ni mtafutaji. Ni mtu anayeuliza maswali, hana uhakika, anachunguza; anafuata dini. Anatafuta, akitumaini kwamba atapata na yeye ni mtu wa aina hiyo.

Kwa hivyo Yohana 3:1: “Na sasa palikuwa na mtu mmoja wa Mafarisayo, jina lake Nikodemo, mjumbe wa baraza kuu la Wayahudi.” Kwa hivyo, hakuwa tu Mfarisayo, bali pia alikuwa katika tabaka la viongozi wa Kiyahudi. Huyu alikuwa mtu wa hadhi, baraza kuu la Kiyahudi. “Alikuwa kwa Yesu usiku.” Sasa unapaswa kuelewa katika Yohana, Yohana anapotumia nuru na giza, Yohana anatumia taswira hii na anatofautisha sana kati ya nuru na giza. Kwa hivyo Nikodemo anapokuja usiku, hiyo ni kusema, unaweka ladha hapo kwa Yohana haswa. Anasema, “Rabi, tunajua ya kuwa wewe ni mwalimu uliyetoka kwa Mungu. Kwa maana hakuna mtu awezaye kufanya ishara za miujiza unazofanya, kama Mungu hayuko pamoja naye.” Sasa hilo ni jambo la kushangaza sana. Unapowafikiria Mafarisayo wengi, Mafarisayo wengi walisema nini kumhusu Yesu? Kwa Mafarisayo wengi, Yesu alifanya miujiza mbele yao. Alitoa pepo, na hitimisho lao lilikuwa nini? Hitimisho lao lilikuwa, “Alitoa pepo kwa Beelzebuli, mkuu wa pepo.” Kwa hivyo, Mafarisayo wengi waliona miujiza ya Yesu usoni mwao na

hata kwa miujiza usoni mwao, walihitimisha kwamba alikuwa wa shetani. Sivyo ilivyo kwa Nikodemo, Nikodemo aliona kile Yesu anachofanya, na akasema, “Rabi, tunajua ya kuwa wewe ni mwalimu uliyetoka kwa Mungu; kwa maana hakuna mtu awezaye kufanya ishara za miujiza ulizokuwa ukizifanya, kama Mungu asingekuwa pamoja naye.”

Kwa kujibu Yesu alisema. Kwa maneno mengine, Nikodemo anamsifu Yesu sana kwa kusema mambo chanya sana hapa, na hakuna mtu anayeweza kufanya mambo haya isipokuwa Mungu yuko pamoja nao. Yesu kisha anarudi ghafla na Nikodemo, ni jambo la kushangaza. Kwa kujibu Yesu alisema, "Nakuambia kweli. Hakuna mtu anayeweza kuona ufalme wa Mungu isipokuwa amezaliwa mara ya pili, amezaliwa kutoka juu." Hilo lilitoka wapi? Nikodemo alikuwa akiuliza maswali kuhusu hilo, Nikodemo alikuwa akizungumza na Yesu tu na Yesu anajibu, "Nakuambia kweli hakuna mtu anayeweza kuona ufalme isipokuwa wale waliozaliwa mara ya pili." Kisha Nikodemo anaanza kuuliza maswali. Hii inaonyesha aina ya mwelekeo wa utafutaji wake. Asipoelewa jambo fulani, atauliza swali, "Sielewi hili. Ulimaanisha nini? Mtu anawezaje kuzaliwa akiwa mzee?" Nikodemo aliuliza. "Hakika hawezi kuingia mara ya pili tumboni mwa mama yake na kuzaliwa." Nikodemo ni mtu halisi. Yesu anasema unapaswa kuzaliwa mara ya pili. Anasema subiri mimi ni mzee, je, nitatambaa ndani ya tumbo la mama yangu, hilo haliwezekani. Na kwa hivyo utafanyaje hivi? Kwa hivyo Nikodemo haelewi na anamjibu Yesu kisha kwa kuuliza maswali. Yesu akajibu, "Kweli nakuambia, mtu hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu isipokuwa amezaliwa kwa maji katika roho. Mwili huzaa mwili. Roho huzaa roho. Usishangae nisemavyo, lazima uzaliwe mara ya pili. Upepo huvuma popote unapotaka. Nawe unasikia sauti, lakini huwezi kujua unatoka wapi au unaenda wapi. Ndivyo ilivyo kwa kila mtu aliyezaliwa kwa roho." Kwa njia, kuna michezo kadhaa hapa inayoendelea. Neno *pneuma* kwa Kigiriki, roho na upepo linaweza kuwa neno moja. Neno roho linaweza pia kumaanisha pumzi linaweza pia kumaanisha upepo. Sawa sana na neno la Kiebrania, kwa kweli *ruah* katika Agano la Kale lina nyanja zinazofanana za kisemantiki, inaweza kuwa roho, inaweza kuwa upepo, au inaweza kumaanisha pumzi. Na kwa hivyo maneno ya Yesu yanacheza na hilo.

Kisha anashuka, “ndivyo ilivyo kwa kila mtu aliyezaliwa kwa roho,' 'yaweze kanaje haya?' Nikodemo akauliza.” Kisha Yesu anamjia moja kwa moja, “Wewe ni mwalimu wa Israeli?’ Yesu akasema. 'Na huyaelewi mambo haya? Amin, nawaambia, tunayanena tunayoyajua na tunashuhudia yale tuliyoyaona, lakini bado hamkubali ushuhuda wetu. Nimewaambieni mambo ya duniani nanyi hamsadiki. Mtaaminije basi nisemapo mambo ya mbinguni? Hakuna mtu aliyepata kwenda mbinguni ila yeye aliyetoka mbinguni, Mwana wa Adamu. Kama vile Musa alivyomwinua nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa.” Kwa hivyo hapa tena unaona Yesu anafanya nini? Kwa Nathanieli, Yesu alifanya nini? Yesu alimchukua Nathanieli hadi ngazi ya Yakobo na malaika wakipanda na kushuka na mimi si Mungu, bali mimi ni Mwana wa Adamu, na akamrudisha hadi hadithi ya Yakobo katika Mwanzo. Hapa, akiwa na Nikodemo, anamrudisha hadi Hesabu 21 ambapo nyoka ameinuliwa juu ya mti. Walimtazama nyoka, nyoka walikuwa wakiuma na kisha watu walikuwa wakifa. Walimtazama nyoka na wakaishi. Kwa hivyo Yesu sasa anatumia kifungu hicho. Kwa hivyo, katika visa vyote viwili, pamoja na Nathanieli na Nikodemo, anawarudisha kwenye Agano la Kale, kwa taswira na kurudisha taswira hiyo katika hali yao ya sasa. Na kwa hivyo, "Kama vile Musa alivyomwinua nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa ili kila mtu amwaminiye awe na uzima wa milele. Kwa maana Mungu aliupenda ulimwengu sana, hata akamtoa mwanawe wa pekee [mwanawe wa pekee], ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. Kwa maana Mungu hakumtuma Mwanawe ulimwenguni ili auhukumu ulimwengu, bali aokoe ulimwengu kupitia Yeye." Kwa hivyo kila mtu amwaminiye asipotee. "Yeyote amwaminiye," hii ni moja ya vifungu vikubwa vya yeyote atakaye, mtu anayemwamini Yesu Kristo anapata uzima wa milele. Ni kupitia imani na kumwamini mtu huokolewa.

Na yeyote atakaye, yeyote anayefanya hivyo, “Yeyote amwaminiye hahukumiwi, lakini yeyote asiyeamini amekwisha kuhukumiwa kwa sababu haamini katika jina la Mwana pekee wa Mungu. Na hii ndiyo hukumu, nuru imekuja ulimwenguni, lakini watu wanapenda giza.” Unaelewa taswira hapa? Nikodemo anakuja usiku, “nuru imekuja ulimwenguni, lakini watu wanapenda giza badala ya nuru kwa sababu matendo yao

yalikuwa maovu. Kila mtu atendaye maovu huchukia nuru na hatakuja kwenye nuru kwa hofu kwamba matendo yake yatafichuliwa, lakini yeyote anayeishi kwa ukweli huja kwenye nuru ili ionekane wazi, kwamba anachofanya, alichofanya, kimefanywa kwa Mungu.” Unaona aina hii ya nuru na giza, na Yesu alisema, watu wakija usiku, na nadhani kuna matokeo hapa kwa Nikodemo.

Kisha kinachotokea, inasema, "lakini yeye aishiye kwa kweli huja kwenye nuru, ili ionekane wazi kwamba aliyoyafanya yamefanywa kwa njia ya Mungu." Kisha mstari unaofuata, nini kinatokea kwa jibu la Nikodemo, je, Nikodemo alimwamini Yesu au hakumwamini Yesu? Unapata kauli hii nzuri, "Kwa maana Mungu aliupenda ulimwengu, hata kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele." Hiyo ndiyo kauli ya Yohana 3:16. Je, Nikodemo aliamini basi? Je, alikuwa mtu wa "yeyote atakaye"? Sura ya 3 mstari wa 22, mstari huo unabadilisha mada tu. Baada ya haya Yesu na wanafunzi wake walikwenda mashambani mwa Yudea ambapo alikaa nao kwa muda na kubatiza. Ni nini kilichompata Nikodemo? Je, Nikodemo aliamini au hakuamini? Katika Yohana 3, hakukuwa na kumbukumbu kwamba Nikodemo aliamini. Inamwangusha tu. Yuko mwisho, Yesu anatoa ujumbe kwa Nikodemo kuhusu yeyote atakaye. Mungu hakuja ulimwenguni kuhukumu ulimwengu bali ili ulimwengu uokolewe kupitia yeye—nuru na giza ndani ya Nikodemo. Na kisha unatarajia kutoka kwa Nikodemo aina fulani ya jibu kama Nathanieli ambapo unapata jibu. “Wewe ni Mwana wa Mungu au kitu kama hicho kutoka kwa Nathanieli anatoa kauli kali sana. Kwa Nikodemo hakukuwa na jibu. Yesu anaishia na kisha mgawanyiko wa aya upo na Yesu yuko chini ya Mto Yordani akiwabatiza watu, au wanafunzi wake wanabatizwa. Kwa hivyo Nikodemo anaangushwa. Inavutia sana, huyu hapa kiongozi wa Wayahudi, na kwa mhoji, jibu liko wapi?

Nadhani kuna kitu kinachoendelea kati ya sura ya 3 na sura ya 4 na nitajaribu kuhusianisha hizo mbili kimaandishi. Na tutaangalia jinsi maandishi yanavyocheza huku na huko kati ya sura ya 3 na sura ya 4. Nadhani baadhi ya haya yanachangia hili. Lakini, najiuliza kama sehemu ya hili ni kwamba Nikodemo ni mdadisi. Yeye ni mdadisi. Kwa hivyo Nikodemo hafanyi uamuzi papo hapo. Watu tofauti, nitakachojaribu kupendekeza kwa haya yote ni kwamba Yesu huwapiga watu tofauti na kuwakaribia kwa njia tofauti ili

kuchochea imani. Kwa mdadisi lazima umpe mtu nafasi. Anauliza maswali, anahitaji kushughulikia hili, hataruka kwa miguu yote miwili. Yesu mwenye shaka, mdadisi, mdadisi, mdadisi, mdadisi, kisha anaingia kabisa. Ana miguu yote miwili ndani au miguu yote miwili iko nje. Sio kwa mdadisi. Mdadisi ni yule anayecheza na chakula chake, na anauliza maswali na anachambua na anafikiria juu yake na anatafakari. Hayuko tayari kufanya uamuzi papo hapo. Na hakuna uamuzi unaofanywa hapa na sasa. Tunajua ukienda kwenye sura, naamini iko katika sura ya 19 mstari wa 39. Ni nani anayejitokeza baada ya Yesu kufa? Ni nani anayejitokeza kutunza mwili wake? Ni Nikodemo na Yusufu wa Arimathea. Inaonekana Nikodemo, ambaye alikuwa mjumbe mkuu wa baraza la Wayahudi na pia najiuliza kama baadhi ya mambo tunayoyajua kuhusu yaliyoendelea katika Sanhedrini ya Kiyahudi, baraza lililokuwa likimhukumu Yesu lilitoka kwa Nikodemo ambaye alikuwa kwenye baraza hilo. Na kwa hivyo tunaweza kuwa na hadithi ya ndani hapa kwa kiasi kikubwa kupitia Nikodemo, lakini Nikodemo na Yusufu wa Arimathea, yule tajiri aliyetoa kaburi lake kwa ajili ya Yesu kuzikwa. Nikodemo na Yusufu wa Arimathea wanaonekana mwishoni mwa kitabu cha Yohana katika sura ya 19 kumzika Yesu. Lakini cha kufurahisha ni kwamba, hapa hakuna jibu katika sura ya 3. Tunapaswa kusubiri hadi sura ya 19 mstari wa 39 ili kujua kilichomtokea Nikodemo. Kwa hivyo, watu tofauti, majibu tofauti, visa vyote viwili Yesu anawarudisha kwenye Agano la Kale, iwe ni ngazi ya Yakobo kwa Nathanieli, au kumweka nyoka juu ya mti akiangalia na kuamini na kuponywa akiangalia na kuishi kama kitu cha Musa. Na kwa hivyo Yesu, nyakati zote mbili, anawarudisha.

D. Mwanamke Msamaria Kisimani (Yohana 4) [21:08-32:50]

C: DE; 21:08-35:23; Mwanamke kisimani (Yohana 4)

Sasa vipi kuhusu—huyu wa tatu: mwanamke wa Samaria. Anapingana kabisa; kwanza kabisa ni mwanamke wa Samaria. Kwa hivyo una Nikodemo, Nikodemo ni wa tabaka la juu la watawala, ni Farisayo na yuko katika baraza la Wayahudi. Hapa una mwanamke ambaye anatoka Samaria, yeye si mwanamke wa kawaida tu; ni mwanamke Msamaria. Kwa hivyo yeye ni wa chini kabisa, tumesema hapo awali kwamba kuna

mvutano kati ya Wayahudi na Wasamaria. Yeye ni mgeni, ilhali Nikodemo ni mtu wa ndani. Yeye ni Myahudi, ni Myahudi sana na kiongozi wa Wayahudi. Hapa sasa una mgeni kabisa na mwanamke huyu wa Samaria. Inavutia kutazama jinsi Yesu anavyocheza naye. Pamoja na Nikodemo, Nikodemo anaingia, Yesu mwalimu mkuu wa Mungu na mambo haya yote mazuri. Yesu anasema, "Lazima uzaliwe mara ya pili." Yesu anamkabili Nikodemo ghafla na mbele yake. Na kisha, "huelewi mambo haya yote?" Ni tatizo gani moja ambalo Nikodemo analo? Yeye ni mwalimu mzuri katika Israeli na anakuja kwa Yesu na Yesu anasema huelewi mambo haya. Kwa hivyo Nikodemo lazima aseme, "Hapana, sielewi." Kilicho kigumu sana kwa kiongozi kusema ni, "Sijui." Kwa hivyo Yesu anamsukuma kusema. Kisha Yesu anasema, "Unajua wewe ni mtu mkubwa sana, na hata hujui baadhi ya mambo haya ya msingi." Nadhani kinachotokea ni kwamba lazima uwe mnyenyekevu. Kwa hivyo Nikodemo lazima ashuke kutoka kwenye farasi wake mrefu na kugundua, "Sijui mambo haya unayozungumzia." Najua nilipoanza kufundisha kwa mara ya kwanza niliogopa sana. Niliogopa kwamba mwanafunzi angeniuliza swali ambalo nisingejua jibu lake. Na sasa, kama nilivyofundisha kwa miaka mingi, sasa wanafunzi wanaponiuliza maswali, mimi hubuni majibu papo hapo. Mimi ni mwepesi zaidi na ninaelewa mambo zaidi ili niweze kubuni mambo. Lakini angalia, nilisema, "Mimi hubuni mambo," na ikiwa niko mwaminifu kwa wanafunzi wangu, na ninajaribu kuwa hivyo, mara nyingi nasema, jambo la kwanza kutoka kinywani mwangu ni "Sijui jibu la swali hilo," ikiwa wameuliza swali zuri na gumu sana. Sijui, lakini kisha nitawaambia, nitabuni kitu kwa sababu, mimi ni mbunifu na hufikiria mambo sana, lakini kwa vyovyote vile kusema, "Sijui" ni jambo muhimu kwa kiongozi na kwa mwalimu kuweza kusema na kuacha mambo yakae hivyo.

Lakini sasa vipi kuhusu mwanamke huyu Msamaria? Acha nisome hadithi hii hapa. Sasa, "ilibidi aende Samaria, kwa hivyo akashuka hadi mji wa Samaria uitwao Sikari. Sasa hapa ndipo kisima cha Yakobo kilipo, Yakobo alikwenda nchi ya Palestina na alikuwa na kisima hapo. Karibu na shamba, Yakobo alikuwa amempa mwanawe Yusufu. Kisima cha Yakobo kilikuwa hapo na Yesu, akiwa amechoka kwa sababu ya safari, akaketi kando ya kisima. Ilikuwa yapata saa sita mchana." Kumbuka jinsi

nilivyokuambia kwamba Yohana anaeleza maelezo haya. "Ilikuwa yapata saa sita mchana," kwa hivyo ni yapata saa sita mchana sasa na kwa hivyo iko pale pale alasiri. Wanaanza siku yao njiani asubuhi saa kumi na mbili jua linapochomoza. Siku yao huanza jua linapochomoza. Kwa hivyo ingekuwa saa kumi na mbili hadi saa sita mchana, saa sita. Mwanamke Msamaria alipokuja kuteka maji Yesu alimwambia, "Je, unanipa maji ninywe?" Kwa hivyo, Yesu hakumuuliza maswali yoyote ya kifalsafa au chochote, alimwomba tu maji ya kunywa. Ana kiu; amechoka; "Je, ninaweza kunywa maji?" Wanafunzi wake walikuwa wameenda mjini kununua chakula. Kwa hivyo hakukuwa na wanafunzi, wanafunzi walikuwa wameenda mjini. Yesu alikuwa peke yake na mwanamke Msamaria.

Mwanamke Msamaria akamwambia, sasa Yesu alimuuliza swali, "Je, ninaweza kunywa maji?" Na mwanamke—sasa, katika kesi ya Nikodemo, Yesu anamkasirikia Nikodemo sana. Sasa huyu hapa mwanamke anayemkasirikia Yesu. Kwa hiyo mwanamke Msamaria akamwambia, "Wewe ni Myahudi na mimi ni mwanamke Msamaria. Unawezaje kuniomba maji ya kunywa?" (Wayahudi hawashirikiani na Wasamaria)." Maelezo machache katika Biblia, "(Wayahudi hawashirikiani na Wasamaria)." "Kwa hiyo unawezaje kuniomba maji ya kunywa wakati wewe ni Myahudi na mimi ni mchafu? Mimi ni mwanamke Msamaria." Kwa hiyo anakasirikia sana mbele ya Yesu akirudia hili, Yesu akamjibu, "Kama ungalijua karama ya Mungu na ni nani, ni nani anayekuomba maji ya kunywa, ungalimwomba naye angalikupa maji yaliyo hai."

Sasa msemu huu "maji yaliyo hai," ikiwa wewe ni Myahudi, na Yesu alikuwa akizungumza Kiaramu, itakuwa *mayim hayim*, na nyote mnajua kwamba *hawa* Wayahudi wanapotaka kutoa mkate, wanasema *L'hayim*. *L'hayim* inamaanisha "kwa uzima." Kwa hivyo, *mayim hayim* ni maji yaliyo hai. Yesu anazungumzia maji *yaliyo hai*. Leo unaposema "maji yaliyo hai," hiyo inamaanisha "maji yanayotiririka." Sasa anaenda kisimani kuchota maji, Yesu anasema, "Naweza kukupa maji yaliyo hai." "Bwana," mwanamke akasema, "Huna kitu cha kuteka na kisima ni kirefu. Unaweza kupata wapi maji haya yaliyo hai? Je, wewe ni mkuu zaidi." -- Sasa angalia hili, anapata vidokezo hapa. "Je, wewe ni mkuu kuliko baba yetu Yakobo? Aliyetupa kisima na kunywa kutoka

humo mwenyewe, na wanawe pia," wana wa Yakobo, ambao ni makabila kumi na mawili ya Israeli, "na wanawe na makundi yake na ng'ombe zake." Yesu akajibu, "Kila mtu anywaye maji haya ataona kiu tena; lakini ye yote atakayekunywa maji nitakayompa, hataona kiu kamwe. Hakika, maji nitakayompa yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji, yakibubujika katika uzima wa milele." Unaona jinsi Yohana anavyoendelea kufanya mada hii ya uzima wa milele? "Yule mwanamke akamwambia, 'Bwana, nipe maji haya ili nisione kiu tena na kuendelea kuja kuteka maji. Ninakuja hapa kuteka maji.'"

Mwanamke akasema, "Hilo ni jambo zuri. Sitaki kuwa hapa nje nikivuta maji wakati wote. Huyu jamaa anaweza kunipa maji; sitaona kiu tena. Hili lingekuwa jambo bora zaidi." Hili lilikuwa jibu la Yesu, anauliza, kwa hivyo anamshawishi. "Nipe maji haya ili nisije tena hapa," na kisha Yesu anasema, 'unataka maji hayo?'" Hili hapa swali lake linalofuata, alimwambia, "Nenda ukamwite mumeo urudi." Yesu anaingia katika maisha ya mwanamke huyu sasa. Amemvuta, anavutiwa na maji haya na Yesu akasema, "Nenda ukamwite mumeo." "Sina mume," akajibu. Yesu anasema, "Umesema kweli unaposema kwamba huna mume. Ukweli ni kwamba umekuwa na waume watano na mwanamume uliyemchumbia sasa—namaanisha, mwanamume uliye naye sasa si mumeo. Uliyosema ni kweli kabisa." "Bwana," mwanamke akasema, "Naona kwamba wewe ni nabii." Mwanamume huyu anajuaje kwamba nimekuwa na waume watano na mwanamume ninayeishi naye sasa si mume wangu? Lazima uwe nabii.

"Baba zetu," kisha anamtupia swali la kitheolojia, tena, ili kumzuia, "Baba zetu waliabudu katika mlima huu, lakini ninyi Wayahudi mnasema kwamba mahali pa kuabudia ni Yerusalemu.' Kisha Yesu akasema, 'Niamini, mwanamke, wakati unakuja ambapo hamtamwabudu Baba katika mlima huu wala Yerusalemu.'" Ni kauli ya kinabii hapo. "Ninyi Wasamaria mnaabudu msichokijua. Sisi tunaabudu tunachojua kwa sababu wokovu unatoka kwa Wayahudi." Yesu harudi nyuma kuhusu Uyahudi wake. "Lakini, wakati unakuja," na hii ni nzuri, "Lakini wakati unakuja na sasa umefika ambapo waabuduo wa kweli watamwabudu Baba katika roho na kweli, kwa maana hao ndio aina ya waabuduo ambao Baba anawatafuta. Mungu ni roho, asiye na mwisho, wa milele, asiyebadilika," Loo, hiyo ndiyo ungamu la Westminster. "Mungu ni roho na waabuduo

wake wanapaswa kumwabudu katika roho na kweli.' Kisha mwanamke akasema, 'Ninajua Masihi aitwaye Kristo, [*Masihi* ni neno la Kiebrania, *Kristo* ni neno la Kigiriki] anakuja na atakapokuja atatueleza kila kitu." Sasa, nataka mfikirie kuhusu Yesu. Watu, Yesu alipouliza, mnajua, "Wewe ni nani Yesu?" Yesu huwapa jibu hili ambalo si la moja kwa moja na kusema, "Watu husema mimi ni nani? Mnajua na anaenda hivyo. Inavutia sana jinsi anavyomjibu mwanamke huyu. "Najua ya kuwa Masihi aitwaye Kristo yuaja, atakapokuja ataeleza kila kitu.' Kisha Yesu akasema, [na nataka mtafute, fikiria kauli iliyo wazi zaidi katika Maandiko yote.] Yesu anasema, "Mimi ninayesema nawe ndiye." Anasema, "Najua Masihi, Kristo, atakapokuja, atafanya mambo ya aina hii. Yesu akamwambia, "Mimi ninayesema nawe ndiye." Hilo ni moja ya matamko yaliyo wazi zaidi kwamba Yesu ndiye Masihi, Kristo popote katika Maandiko kama ilivyo jibu la swali la mwanamke huyu Msamaria. Kwa maneno mengine, hafanyi hivyo kwa ajili ya Nikodemo ambaye ni mdadisi, na kwa hivyo Nikodemo anauliza maswali na anaenda mbali na kutafakari mambo. Mwanamke Msamaria anakuja na anasema, tunajua kuhusu Kristo na Yesu hakumfanya afikiri na kutafakari. Mara moja anasema, "Mimi ninayezungumza nawe, ndiyo, ndiyo mimi ndiye. Mimi ndiye Masihi; Mimi ndiye Kristo," kauli ya wazi. Kumbuka Kayafa , "wewe ni nani?" Na Yesu, akiwa amepigwa kimya kimya, hakumwambia haswa kisha akajielezea kama Mwana wa Adamu akitoka mbinguni. Lakini hapa, kwa mwanamke Msamaria anasema, "Mimi ni Masihi, Kristo." Kauli ya ajabu hapa.

Mwanamke Msamaria, nini kinatokea? Wanafunzi wanarudi na mara moja wanafunzi wanarudi na kushangaa kumkuta akizungumza na mwanamke. Lakini hakuna mtu anayeuliza unataka nini, au kwa nini unazungumza naye. Kisha, mwanamke huyu, akiacha mtungi wake wa maji, akarudi mjini na kuwaambia watu, "Njoni mwone mtu aliyeniambia yote niliyoyafanya." Ni kauli gani kutoka kwa mwanamke huyu. Watu wa mjini, mji mdogo, kila mtu angemjua. Huyu jamaa anatoka, huyu jamaa ameniambia kila kitu. Je, huyu ndiye Kristo? Wakatoka mjini na wakamwendea. Wakati huo huo, Wasamaria wanarudi chini katika mstari wa 39. "Na Wasamaria wengi kutoka mji huo walimwamini kwa sababu ya ushuhuda wa mwanamke." Mwanamke huyu, ni hadithi ya

kushangaza. Anakuwa mmoja wa wamishonari wa kwanza. Anarudi na yeye ndiye aliyetumwa. Yeye ni mtume kwa Wasamaria na anawashuhudia Wasamaria. Wanafunzi wanaingia mjini kununua chakula. Wanarudi na chakula; mwanamke huyu anaingia mjini. Anapeleka injili mjini na inasema, “Wasamaria wengi wa mji huo walimwamini kwa sababu ya ushuhuda wa mwanamke huyo. ‘Aliniambia yote niliyoyafanya.’ Kwa hiyo Wasamaria walipomjia, walimsihi akae nao. Naye akakaa siku mbili na kwa sababu ya maneno yake, wengi zaidi wakawa waamini.” Tena, msisitizo wa Yohana uko kwa waamini na kuamini. Na kwa hivyo hapa una mwanamke huyu Msamaria akiwafungulia Wasamaria. Kwa njia, inavutia sana tunapoingia katika kitabu cha Matendo. Katika kitabu cha Matendo Wasamaria wanajitokeza kama Wakristo katika kitabu cha Matendo, kwa kiasi kikubwa wakitoka katika hali hii hapa.

E. Ulinganisho wa Nikodemo na Simulizi za Mwanamke Msamaria [32:50-35:23]

Kwa hivyo nataka kulinganisha kidogo kati ya Nikodemo na mwanamke huyu wa Samaria. Nadhani katika sura ya 3 na sura ya 4 kuna uhusiano huu wa maandishi kati yao unaoendelea na kurudi kati yao. Na kwa hivyo unapata kwa mfano, Nikodemo ni mtu wa hadhi ya juu. Mwanamke ni mtu wa hadhi ya chini. Nikodemo ni mpole sana kwa Yesu, "Lo, wewe ni mwalimu wa Israeli" na anasema hivi. Yesu amerudi ghafla na ni mpole sana. Anasema, "mzaliwe mara ya pili." Nikodemo anasema, "hiyo inatoka wapi?" Ninawezaje kufanya hivyo? Yesu amerudi ghafla na kujitenga kwa maana fulani. Yesu kwa mwanamke Msamaria, Yesu ni mpole sana kwa mwanamke Msamaria, "naweza kunywa maji?" Lakini mwanamke huyu ni mpole sana. "Unawezaje, ndio, wewe ni Myahudi kutoka chini, unaniulizaje mimi, mwanamke Msamaria, kinywaji?" Kwa hivyo mwanamke huyu anarudi ghafla sana. Nikodemo aliuliza maswali, maswali na maswali. Yeye ni mdadisi na kwa hivyo anauliza maswali. Kwa upande mwingine, Yesu alimuuliza mwanamke maswali. “Ungependa kwenda kumchukua mumeo?... Loo, ulikuwa na watano.” Kwa hivyo Yesu alimuuliza mwanamke maswali, huku Nikodemo akiuliza maswali.

Katika Nikodemo, hadithi inaisha Nikodemo akiwa hajaamua na hadithi inaisha

ghafla. Husikii hata jibu kutoka kwa Nikodemo mwishoni. Yesu anatoa tu jambo hili kuhusu, “Kwa maana Mungu aliupenda ulimwengu, kwamba kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.” Kisha hadithi inaisha. Nikodemo hujui kilichompata. Lazima usubiri hadi sura ya 19 ili ujue na Nikodemo. Yeye ni mdadisi. Mwanamke huyo, hasemi tu kuhusu Yesu, “wewe ndiwe Kristo,” Yesu anasema, “Mimi ndiye Kristo. Mimi ni Kristo na Masihi.” Mwanamke huyo anakuwa shahidi wa Yesu. Anaingia katika mji huu wa Samaria na mji wa Sikari huko. Anakuwa shahidi wa Yesu. Na kwa hivyo hii inavutia kidogo. Nikodemo, mwishoni mwa kitabu tunaona yeye na Yusufu wa Arimathea wanachukua mwili wa Kristo na anasimama kwa ajili ya Yesu. Lakini Wasamaria, katika kitabu cha Matendo, kwa kiasi kikubwa wanaitikia pengine mbegu za awali zilizopandwa na mwanamke huyu Msamaria ambaye Yesu alizungumza naye. Kwa hivyo nadhani kuna mwingiliano huu kati ya sura ya 3, hadithi ya Nikodemo, na hadithi ya mwanamke Msamaria. Kuna mchezo huu unaoendelea kati ya hao wawili na aina ya mchezo wa kuigiza kati ya maandishi.

F. Taswira za Tabia: Mwanamke Mzinzi [35:23-41:34]

D: Changanya F; 35:23-41:34; Mwanamke Mzinzi (Yohana 8)

Sasa, nataka tu kugusa wahusika wengine haraka, na kisha nataka kumlenga Thomaso kwa njia kamili zaidi. Simulizi la mwanamke mzinzi au pericope , na acha nifanye hivi kutoka kichwani mwangu ili kuharakisha mambo hapa. Hii iko katika sura ya 7:53 hadi 8:11, kwa hivyo kimsingi ni sehemu ya mwanzo ya sura ya 8. Kuna pericope hii, hadithi hii, kuhusu mwanamke aliyekamatwa katika uzinzi. Unakumbuka Mafarisayo wanamleta mwanamke huyu ambaye amekamatwa katika uzinzi. Wanamleta kwa Yesu na Musa, wakidai katika sheria ilisema mwanamke huyu amekamatwa katika uzinzi, anapaswa kupigwa mawe. Unasemaje Yesu? Wanajaribu kumnasa kwa sababu ikiwa Yesu anasema apigwe mawe na kumuua; anapinga Warumi kwa sababu Warumi hawakuruhusu kuuawa kwa mtu na Wayahudi wenyewe. Walipaswa kupata kupitia idhini ya Warumi kwa hivyo angekuwa, ikiwa anasema apigwe mawe, basi anapinga Roma. Ikiwa anasema asipigwe mawe, basi anaenda kinyume na desturi za Kiyahudi kwa

sababu wanamtaja Musa aliyesema kwamba apigwe mawe. Kwa hivyo kwa vyovyote vile wamempata.

Yesu anafanya nini? “Mwenye ukamilifu, na awe wa kwanza kurusha jiwe.” Kisha Yesu anaandika kitu ardhini na kila mtu amefikiria kile ambacho Yesu aliandika ardhini ambacho baadhi wanapendekeza Yesu aliwaandikia wanawake ambao hawa jamaa walikuwa wamefungiwa nao na kila aina ya mambo ambayo watu wanasema Yesu aliandika ardhini. Lakini, bila shaka, Yesu alisema, “Mwenye ukamilifu, na awe wa kwanza kurusha jiwe.” Kisha maandishi hayo ya kuvutia yanasema, “Wote huenda zao, mkubwa kwa mdogo. Wote huenda zao, mkubwa kwa mdogo.” Kuna tofauti gani kati ya mzee na kijana? Mzee anajua ugumu wa maisha na hekima na aina hiyo ya kitu. Vijana labda huokota mawe na walikuwa tayari kumpiga mawe, walikasirika sana. Kwa hivyo yeye ni mzinzi anapaswa kufa. Na yuko katika shauku kali na shauku hii kali huenda kutetea ukweli. Mtu mzee anatambua, “hey, huko lakini kwa neema ya Mungu nenda.” Kwa hivyo wazee huenda zao.

Hatimaye, Yesu amebaki na mwanamke peke yake. Na mwanamke anapoinua macho yake, acha nisome hili kwa sababu nadhani hili linavutia, mwingiliano kati ya Yesu na mwanamke. Hili liko katika sura ya 8, na acha nishuke hapa chini. Alijinyoosha na kuwaambia, “Kama kuna yeyote kati yenu asiye na dhambi, na awe wa kwanza kumtupia jiwe.” Akainama chini na kuandika chini. Hatujui hilo lilikuwa nini. “Wale waliosikia wakaanza kuondoka mmoja baada ya mwingine, wakubwa kwanza, hadi Yesu akabaki na mwanamke tu, bado amesimama pale na Yesu akajinyoosha na kumwuliza, ‘Mwanamke, wako wapi? Hakuna aliyekuhukumu?’ ‘Hakuna bwana,’ alisema.” Na Yesu anatoa maoni haya na haya ni maoni ambayo ni magumu sana nadhani. “Wala mimi sikuhukumu.” “‘Hakuna aliyekuhukumu?’” ‘Hakuna mtu bwana,’ alisema. ‘Wala mimi sikuhukumu,’ Yesu alisema, ‘Nenda sasa. Acha maisha yako ya dhambi.’” Baadhi ya watu wamesema kwamba kifungu hiki kimsingi ni mwanamke mzinzi huyu, pericope, kutoka sura ya 7:53 hadi 8:11 na sehemu, mwanzo wa sura ya 8. Ukiangalia katika Biblia yako ya NIV utaona mistari ikivuka moja kwa moja, ikivuka pericope hii. Kwamba haipatikani katika baadhi ya hati zetu bora na za mapema zaidi. Ukweli wa mambo ni kwamba,

hadithi inapatikana katika Luka katika hati zingine. Na katika Luka, ilikuwa Luka 21 hadithi hii hii. Kwa hivyo hii ni kama pericope inayoelea au hadithi inayoelea ambayo inaonekana kuelea hadi kwa Luka na kisha kuishia hapa katika Yohana. Kwa hivyo, watu wengi wanakubali kwamba hadithi hii hatimaye ni hadithi halali.

Lakini fikiria, wewe ni mtawa. Tuseme wewe ni mtawa katika enzi za kati na unaiga Biblia. Umeapa useja na umaskini na kwa hivyo umeapa useja na ghafla unaandika kuhusu mwanamke huyu mzinzi. Yesu anamgeukia mwanamke aliyekamatwa katika uzinzi na kusema, "wala mimi sikuhukumu." Unasema subiri kidogo nimeapa useja na kwa hivyo ghafla ni jinsi gani Yesu anaweza kumwambia mwanamke huyu mzinzi kwamba hamhukumu? Namaanisha yeye ni mwanamke mzinzi. Inaonekana kwangu naweza kuwaona watawa na waandishi wengine wakitoa hadithi hii. Siwezi kuwaona waandishi wakiweka hadithi hii; hata hivyo, naweza kuwaona wakitoa. Kwa hivyo ninachopendekeza ni kwamba hadithi hii ni halali. Nadhani kuiweka kama NIV inavyofanya na kuweka mistari wanayokuambia haiko kwenye hati yetu bora, lakini kuiweka kwa sababu nadhani ni hadithi halali kuhusu Yesu. Kwa hivyo, hii ndiyo hadithi ya mwanamke mzinzi, "wala mimi sikuhukumu" na ilienea kote. Inapatikana katika hati tofauti katika sehemu tofauti, haswa katika Luka 21. Kwa hivyo hiyo ndiyo hadithi ya mwanamke mzinzi na aina hiyo ya maandishi waliyo nayo hapo.

Kipofu, ni hadithi nzuri tu. Huyu jamaa alizaliwa kipofu, Yesu anachukua pai za matope, akazibandika machoni mwake na kumwambia ashuke kwenye bwawa la Siloamu, kutoka mlimani hadi kwenye bwawa la Siloamu. Labda ilikuwa kama nusu maili akizunguka-zunguka katika mambo yote, kipofu akishuka na fimbo yake na kuiosha kwenye bwawa la Siloamu na kisha kurudi kwa Yesu ambaye jamaa anaweza kuona. Kisha badala ya watu kufurahi kwamba jamaa huyu anaweza kuona na kuna kejeli kubwa hapa. Mtu ambaye hawezi kuona, anaona sasa na Yesu anakuja na kipofu, hatimaye anaongozwa kumwamini Yesu. Kipofu sasa anaweza kuona, lakini Mafarisayo ambao wanaweza kuona wamepofushwa kwa sababu ya kumkataa kwao Yesu. Kwa hivyo unapata mchezo huu kati ya kipofu anayeona na watu wanaoona wasioona. Kwa hivyo, sura ya 9 ya Yohana ni kipofu, kipofu matope hadithi ya kuvutia sana.

G. Taswira za Wahusika: Thomas [41:34-50:30]

E: Changanya GH; 41:34-57:46 Thomas katika Yohana

Lakini nataka kuzingatia Thomasi, kama mwenye shaka. Huu utakuwa uwakilishi wetu wa mwisho wa mhusika. Inanisumbua kwamba Thomasi anaonyeshwa vibaya sana. Kila ninaposema neno Thomasi, ni neno gani linalofuata linalokuja akilini mwako? Thomasi mwenye shaka. Nataka kuangalia vifungu vingine ambapo Thomasi anatajwa hapa kwa sababu anajitokeza katika vifungu vingine viwili kabla ya kifungu hicho cha mwisho ambapo anatilia shaka. Nataka kumtazama na nataka kusema kwamba amepata mgongano mbaya inaonekana kwangu. Kwa hivyo, nataka kuangalia, kwanza kabisa, Yohana 14 na nataka kusoma kisha majibu ya Thomasi kwa Yesu. Hii ni sura ya 14 na nitaanza na mstari wa kwanza hapo. Inasema, "Msifadhaike mioyoni mwenu," huyu ni Yesu akizungumza, "Mtegemeeni Mungu, niaminini mimi pia. Katika nyumba ya baba yangu kuna vyumba vingi," katika King James ya zamani kuna bora zaidi hapo. Inasema, "Katika nyumba ya baba yangu kuna majumba mengi." Kwa hivyo watu hufikiri vizuri "katika nyumba ya baba yangu kuna makao mengi ambayo ni mazuri, tunapata nyumba mbinguni." Sawa, lakini kwa kweli hii ni tafsiri sahihi zaidi "Kwa maana katika nyumba ya baba yangu kuna vyumba vingi. Kama sivyo, ningaliwaambia. Naenda huko kuwaandalia mahali, nami nikienda kuwaandalia mahali, nitarudi niwachukue pamoja nami ili nanyi mpate kuwa pale nilipo." Hii ni kauli nzuri, Yesu akirudi na kwamba tunaweza kuwa pale alipo. "Mnajua njia ya kwenda mahali niendapo."

Sasa tatizo ni nini? Tomaso akamwambia, "Bwana, hatujui unakokwenda. Basi tunawezaje kuijua njia?" Tomaso anauliza maswali. Asipoelewa jambo ambalo Yesu alisema, "nyote mnajua njia." Tomaso anasema, "subiri kidogo, Bwana, hatujui unakokwenda, basi tunawezaje kuijua njia?" Kisha Yesu anamjibu Tomaso, "Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima. Hakuna mtu ajaye kwa Baba ila kwa njia yangu." Hiyo ni mojawapo ya kauli za ajabu sana katika Maandiko, sivyo? "Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima." Tomaso anasema, "Hatujui njia." Kauli hii ilitokeaje, "Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima; mtu haji kwa Baba ila kwa njia yangu." Kauli hiyo, kauli hiyo ya ajabu

ya Yesu ilikuwa jibu la swali la Tomaso. Kwa hivyo Tomaso anauliza maswali na Yesu anajibu, “Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima. Hakuna mtu ajaye kwa Baba ila kwa njia yangu. Kama mngenijua mimi kweli, mngemjua na Baba yangu pia. Tangu sasa mnamjua na mmemwona.” Kwa hivyo kauli hiyo kuu, “Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima,” inakuja kama jibu la swali la Tomaso. Kwa hivyo nataka kusema, “Asante Tomaso kwa kuuliza swali hilo.” Yohana sura ya 14 mstari wa 6, moja ya kauli kuu katika maandiko yote. “Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima.”

Sasa turudi nyuma kidogo. Turudi kwenye Yohana 11. Hii ndiyo hadithi ya Lazaro. Lazaro anakufa na unakumbuka Mariamu na Martha na dada zake. Wote wamekasirika kwamba Yesu anarudi akiwa amechelewa na mambo ya aina hii. Kwa hivyo wanafunzi, moja ya mambo ambayo hatukuzungumzia katika Yohana 11 ni kwamba wanafunzi wanaogopa kwenda na Yesu Bethania. Lazaro ni mgonjwa na anakufa; atakufa Bethania. Sasa Bethania iko wapi? Yerusalemu iko hapa; Bethania iko nyuma ya Mlima wa Mizeituni. Kwa hivyo kimsingi kinachotokea ni kwamba unatoka Yeriko ukipanda jangwani na unapanda Mlima wa Mizeituni na hapo ndipo Bethania ilipo. Ukipita juu ya ukingo na ni yadi mia kadhaa, yadi mia nne. Unapita juu ya ukingo kisha unashuka moja kwa moja na kuna Yerusalemu. Unapokuwa juu ya Mlima wa Mizeituni, uko juu ya futi 2700. Yerusalemu hapa chini iko chini ya futi tatu au mia nne. Kwa hivyo kimsingi unashuka huko kwenye Bonde la Kidroni na kisha kupanda kwenye mlima wa hekalu. Kwa hivyo, moja ya mandhari nzuri zaidi ya mlima wa hekalu huko Yerusalemu ni kutoka Mlima wa Mizeituni kwa sababu Mlima wa Mizeituni unatazama mlima wa hekalu.

Kwa hivyo wanafunzi wanaogopa sana kwenda Bethania kwa sababu Bethania iko ndani ya mawe yanayorushwa Yerusalemu; tunazungumzia nusu maili au maili moja kutoka Yerusalemu, na kutoka hekaluni. Mara ya mwisho Yesu alipokuwa Yerusalemu, walikuwa na nia tu ya kuwaua. Na hivyo wanafunzi wanasema, “Yesu, Lazaro, yuko Bethania, lakini Yesu, Yesu akipanda huko mara ya mwisho ulipokuwa huko walijaribu kukuua. Kwa hivyo tusipande kwenda Yerusalemu kabla ya wakati.” Kwa hivyo wanafunzi wanaogopa kwenda pamoja na Yesu.

Sasa nataka umsikilize Tomaso. Je, hii inasikika kama kumtilia shaka Tomaso? Sasa hivi ndivyo Tomaso anavyojibu: “Lakini Rabi,’ walisema, ‘muda mfupi uliopita Wayahudi walijaribu kukupiga mawe, na bado unataka kurudi huko?’ Kwa hiyo akawaambia waziwazi, ‘Lazaro amekufa na kwa ajili yenu nafurahi kwamba sikuwapo ili mpate kuamini.’ [Tena msisitizo huo juu ya imani] ‘Nafurahi kwamba sikuwapo ili mpate kuamini. Lakini twendeni kwake.’” Wanafunzi wanaogopa. Karibu auawe mara ya mwisho. “Kisha Tomaso, aitwaye Pacha [“pacha”] akawaambia wanafunzi wengine, ‘Nasi twendeni pia, au nasi twendeni tukafe pamoja naye’” (Yohana 11:16). Akiwa na shaka Tomaso, mtu huyu ana ujasiri. Anasema, “Ndiyo, Yesu anapanda kwenda huko. Yeye ni rafiki yetu; hapaswi kwenda huko peke yake. Tutakwenda naye. Kama atakufa huko juu, tutakufa pamoja naye. Twende wavulana na twende pamoja na Yesu.” Huyu ndiye Tomaso jasiri. “Tutakwenda juu na kufa pamoja na Yesu.” Waliogopa. Tomaso anashinda hofu yake kwa ujasiri na kusema, “Tutakwenda kufa pamoja naye. Akienda, tunaenda.” Huyu ndiye Tomaso.

Kwa hivyo unaona ninachosema, Tomaso ni mdadisi. Unajua Yesu ni "hatujui njia." "Mimi ndiye njia, na kweli, na uzima." "Yesu, nenda huko juu na utauawa Yesu; hatutaki kwenda huko juu." Tomaso anasema, "Hei, twende wavulana; tutakufa pamoja naye. Na hiyo ndiyo kazi yetu." Na huyu ndiye Tomaso.

Kwa hivyo ninachotaka kupendekeza basi ni sasa, hebu tuangalie kifungu katika Yohana sura ya 20 mstari wa 24. Tomaso ndiye mtu wa aina yake. Lakini, akawaambia, sasa huyu ndiye Tomaso. Tomaso—Yesu alionekana baada ya ufufuo kwa wanafunzi. Tomaso hakuwepo. Hakumwona Yesu lakini akawaambia, “Nisipoona,” huyu ni Yohana 20:24 na anafuata. Lakini akawaambia, “Nisipoona alama za misumari mikononi mwake, na kuweka vidole vyangu mahali pa misumari na kuweka mkono wangu ubavuni mwake, sitaamini.” Tena wazo la imani. Tomaso anasema siwezi kuamini ufufuo. Lazima niweke kidole changu kwenye alama za misumari za mkono wake. Ilinibidi niweke mkono wangu ubavuni mwake ambapo mkuki uliingia. Wiki moja baadaye, kisha Yesu anatokea, anamnyooshea Tomaso mikono yake, na anasema, “Weka kidole chako hapa, tazama mikono yangu. Nyosha mkono wako na uweke ubavuni mwangu. Acha kutilia

shaka na uamini. Acha kutilia shaka na uamini.” Tena, ni imani, imani, imani. Thomaso anaaminije? Yesu anasema, “Hapa, Thomaso, ingiza vidole vyako. Wewe ni mtu wa aina ya kunionyesha, hilo ni jambo zuri. Mimi ni Yesu; nitakuonyesha. Hapa kuna mikono yangu. Alama bado ziko mikononi mwangu.”

Je, hiyo ina maana kwamba mikono ya Yesu ilikuwa na alama ya kusulubiwa? Huu ni mwili wake uliofufuka. Je, Yesu atakuwa na alama za kusulubiwa mwilini mwake milele? Inaonekana hivyo, huu ni mwili wake uliofufuka. “Tomasi, weka vidole vyako hapa, weka mkono wako ubavuni mwangu. Acha kutilia shaka na uamini.” Kwa hivyo kuna mvutano huu kati ya shaka na imani. Yesu anamkemea wakati huo. Unakumbuka jinsi tulivyokuwa na Tomasi jasiri, na mdadisi? Tomasi anajibu kuweka vidole vyako mikononi mwangu? Tomasi akamwambia, “Bwana wangu, na Mungu wangu.” Jibu la ajabu! Tomasi anamwona Yesu, Yesu anamchochea kuamini kwa kujitoa kwa Tomasi na Tomasi anahitimisha, “Bwana wangu na Mungu wangu.” Una kauli gani bora zaidi katika Maandiko yote kuhusu uungu katika Kristo na yeye ni nani: “Bwana wangu na Mungu wangu.”

H. Tafakari Binafsi Kuhusu Thomas [50:30-57:46]

Nadhani nilipata uelewa wa kifungu hiki na Thomas kwa sababu yapata miaka mitano iliyopita sasa baba yangu alifariki kutokana na saratani. Alikuwa na saratani ya kongosho na saratani hiyo ilimla kabisa tumboni mwake. Alitaka kufa nyumbani, kwa hivyo hakutaka kwenda hospitalini. Hakutaka kuwekwa katika nyumba ya wazee; alikuwa na umri wa miaka 74, 75 wakati huo. Nilikuwa kwenye likizo ya sabato, kwa hivyo ilinibidi nirudi nyumbani kuwa naye kwa siku 11 za mwisho za maisha yake. Madaktari walimwambia kwamba atakufa na sitasahau kamwe, alikuwa akimsubiri Yesu aje maisha yake yote. Angeenda dirishani karibu kila siku. Namkumbuka baba yangu wakati wote, Yesu anarudi leo. Yesu anaweza kurudi leo na angetarajia kwa matumaini kurudi kwa Kristo. Ningekumbuka alipokuwa akiugua saratani, kauli yake kwangu ilikuwa, hatimaye, "Nadhani Yesu harudi kwa ajili yangu, lakini nadhani nitakuwa pamoja na Yesu." Kwa hivyo alibadilisha tumaini hilo. Hilo lilikuwa ni mabadiliko

makubwa kwake na kadri saratani ilivyo zidi kuwa mbaya, na ikazidi kuwa mbaya, na ikawa mbaya sana. Watu kutoka hospice walikuja na kutupatia morphine. Na watu wa hospice walisema--Sijui jinsi ya kukuambia ni kiasi gani nina heshima kwa watu hao, walikuwa wazuri sana, wa ajabu kabisa. Alikuwa na maumivu mengi kwa hivyo ilibidi tumpe morphine na ilikuwa mbaya, mbaya sana. Hagemwamini mtu yeyote katika familia yetu kumpa morphine isipokuwa mimi. Ilikuwa kama, "Baba, mimi ni daktari, lakini mimi si daktari wa aina hiyo." Lakini ilikuwa tu "Hapana, hapana, Ted atanipa morphine." Alijua ilikuwa ni jambo zito sana. Kwa hivyo mimi ndiye niliyekuwa mtoaji wa morphine aliyeteuliwa ingawa sikujua nilikuwa nikifanya nini na hilo likaonekana wazi usiku mmoja ambao sitawahi kusahau.

Baada ya baba yangu kufariki, na ilikuwa siku kumi na moja mbaya sana, na wakati fulani maumivu yalikuwa ya ajabu. Kwa takriban miezi minane baada ya hapo, sikuweza kuondoa kifo cha baba yangu kichwani mwangu. Ni tofauti mtu anapokufa na anaenda kwenye chumba cha kuhifadhia maiti na kila kitu kinafanyika na kinafanyika kwa ajili yako na mambo kama hayo, si kwa hili. Ilikuwa mikononi mwa watu ishirini na nne/saba, mimi na dada yangu na mama yangu tulimtunza watu ishirini na nne/saba mchana na usiku siku za mwisho. Ilikuwa mbaya. Nilipoondoka hapo baada ya kuzikwa, kila usiku kwa takriban miezi minane ningeamka katikati ya usiku ningeamka nikiota kuhusu kifo cha baba yangu, maumivu na mambo kama hayo. Sikuweza tu, sikuweza kuyaondoa kichwani mwangu. Nilichoweza kuona ni kifo chake, nilichoweza kuona ni yeye kufa na kilitokea mara kwa mara kila usiku kwa takriban miezi minane.

Nadhani hilo lilinipa uelewa fulani kuhusu Thomas. Nashangaa kama Thomas alimwona yule aliyependa akifa kwa kusulubiwa, kifo cha kikatili sana, kilichopigiliwa misumari msalabani, akiwa hana pumzi huku akipumua kwa shida. Na Thomas alimwona akifa na hawezi kukiondoa kichwani mwake na hivyo ni kama wanafunzi walivyomwambia, "Thomas, Thomas amefufuka kutoka kwa wafu ." Na Thomas anasema, "Usinichezee. Usinichezee. Nilimwona akifa. Nilimwona akifa. Usifanye, usianze hivi 'alifufuka kutoka kwa wafu.' Yesu amekufa. Nilimwona akifa." Hawezi kuvumilia kifo cha Kristo kwa sababu alikiona na kilikuwa kimepandikizwa ndani yake

kwa undani. Nakumbuka baada ya miezi minane, ilikuwa mwezi wa Agosti. Ghafla siku moja, sasa utasema hili linasikika kama upumbavu sana kutoka kwa mtu ambaye amefundisha Biblia maisha yake yote. Unasema kila Jumapili, “Ninaamini katika Mungu Baba Mwenyezi, muumba wa mbingu na dunia, Yesu Kristo, mwanawe wa pekee, Bwana wetu ..., naamini katika ufufuo.” Ghafla siku moja katikati ya Agosti niliamka na ghafla nikagundua: kuna ufufuo. Kuna ufufuo. Ndiyo, kifo cha baba yangu kilikuwa kibaya sana, lakini kuna ufufuo. *Anastasis*, Yesu alishinda kifo kwa kufa. Yesu alishinda kifo kwa kufa mwenyewe na kufufuka kutoka kwa wafu, akitupa tumaini. Kifo si mshindi. Kifo ni mshindwa. Kifo ni mshindwa mkubwa. Kifo kinapoteza. Yesu alishinda kifo. Kuna ufufuo. Jinsi ghafla nilivyogundua kwa sehemu kubwa ya maisha yangu, kusema ukweli na wewe, sijui kama niliamini kweli katika ufufuo. Hapa nilipokabiliwa na kifo cha baba yangu sikuweza kuhamia kwenye ufufuo na kisha ghafla, ufufuo ukanijia. Na ilikuwa kama mara ya kwanza kuamini kwamba kulikuwa na ufufuo. Ghafla, kifo kikatoweka na tumaini la ufufuo lilikuwa moja ya mambo makubwa zaidi maishani mwangu.

Nashangaa kama Tomaso alikuwa amejikita sana kwenye kifo cha Kristo kiasi kwamba hakuweza kufika kwenye ufufuo. Yesu anatokea, “Weka vidole vyako hapa Tomaso,” na Tomaso anatangaza, “Bwana wangu na Mungu wangu.” Kwa hivyo nataka tu kusema kuwa mwangalifu kuwarushia mawe watu kama Tomaso kwa sababu kuna mengi ya haya tunapowaona watu tunaowapenda wakifa. Inabadilisha njia yako yote ya kufikiria kuhusu mambo. Yesu ameshinda kifo kupitia ufufuo. Yesu alifufuka kutoka kwa wafu na hilo linatupa tumaini. Tomaso alisema, “Bwana wangu na Mungu wangu,” na Yesu akamwambia, “Kwa sababu umeniona, umeamini. Kwa sababu umeniona, umeamini.” Angalia kinachomfanya Tomaso kuamini. Imani ni mada kuu ya Yohana kwa sababu Tomaso aliona, aliamini. Kisha Yesu akasema hivi, “Kwa sababu umeniona, umeamini. Heri wale ambao hawajaona lakini wameamini.” Na unajua kitu, hicho ni sisi. Hicho ni sisi. “Heri wale ambao hawajaona, na kuamini, ” na Yesu anatupa baraka. Hatujaona, lakini tunaamini na tunatumaini. Kuna ufufuo, *Anastasis*, ufufuo, *Anastasis*. Simama, alisimama ufufuo na tunasherehekea kesho, Pasaka na tumaini kubwa kwa

wanadamu. Kifo sio mshindi, kuna ufufuo. Yesu ametangaza, wanafunzi wake waliuona. Watu mia tano waliuona mara moja. Ujumbe wa Maandiko unatangaza. Tunasimama katika ufufuo wake tukiwa na tumaini la ufufuo. Na sisi ambao hatujamwona kuna baraka inayoelekezwa kwetu kutoka kwa Kristo.

Asante kwa kusikiliza na tuna dakika moja zaidi, dakika chache zaidi kuhusu John kisha tumemaliza.

Imetafsiriwa na Jessica Rabe
Imehaririwa na Ben Bowden
Imehaririwa vibaya na Ted Hildebrandt